DERIVAREA NUMELOR FEMININE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Anca Bercaru

Derivarea cu sufixe este procedeul cel mai des întâlnit în formarea unor noi nume de persoană. În limba română, derivarea antroponimică, precum şi cea a numelor comune este de două tipuri: *progresivă* (sufixul se ataşează temei antroponimice masculine sau feminine fără desinenţă) şi *regresivă* (are loc suprimarea mărcii de feminin *-a*, în cazul moţiunii numelor masculine de la feminine)[1]. Sufixele antroponimice sunt de două feluri: *simple*, când nu pot fi analizate în unităţi mai mici, şi *complexe*, când în structura lor se pot identifica unităţi mai mici, întregul complex funcţionînd ca element unic de derivare[2]. Pentru sufixele complexe putem folosi şi termenul de *compuse*. În continuare vom prezenta o serie de sufixe folosite la formarea numelor feminine. Sufixele sunt despărţite grafic de desinenţa de feminin. Derivatele sunt prezentate tipologic, în funcţie de

[1] Laura Vasiliu, în *Enciclopedia limbii române*, Academia Română. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan", coordonator Marius Sala, Bucureşti, Univers Enciclopedic, 2001, p. 170, 483. Aceeaşi terminologie este explicată şi de Mioara Avram în prefaţa volumului *Formarea cuvintelor în limba română*, III, *Sufixele. 1. Derivarea verbală*, de Laura Vasiliu, Editura Academiei, 1989, p. 10-11.

[2] Mioara Avram distinge în cadrul sufixelor complexe de la numele comune două tipuri: sufixe *compuse* (rezultă din combinarea a două sufixe) şi *dezvoltate* (rezultă din combinarea unui sufix simplu cu un element precedent nesufixal care poate fi desinenţă, articol sau un segment de temă lipsit de sens, în *Formarea…*, p. 8. Considerăm în lucrarea de faţă sufixele de feminin ce conţin desinenţa *-a* sufixe simple, mai ales că în anumite cazuri nu se poate determina cu strictеţe dacă derivarea a avut loc de la nume masculine (*Stanca* < *Stan* - sufixul împreună cu desinenţa participă împreună la derivare şi au rol lexical) sau de la nume feminine (*Stanca* < *Stana* - desinenţa se reportează la sfârşitul antroponimului şi nu mai are rol de formare).

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

originea numelui de la care a avut loc derivarea. Corpusul antroponimic selectat pentru fiecare categorie este însoțit, în cazul numelor vechi extrase din documente, de atestările pe care le-am găsit în materialul cercetat, iar în cazul celor moderne, de alte surse. Atunci când frecvența izvoarelor este mare sunt citate cele mai vechi.

-a

Este cel mai productiv sufix moțional folosit la formarea numelor feminine de la masculine şi corespunde sufixului moțional *-ă* de la numele comune. Datorită faptului că *-a* exprimă valoarea de feminin, noțiunea de sufix a fost adesea interpretată şi ca *desinență* sau *indice formal de gen*[1]. La numele întregi de tipul *Agata*, *Ana*, *Magdalena*, *-a* nu are rol formativ şi singura valoare este aceea de indice sau marcă a genului feminin. În cazul numelor *Adama*, *Antimia*, *Eftimia*, unde utilizarea terminației *-a* duce la crearea de noi formații antroponimice, *-a* îşi păstrează funcția de însemn care arată opoziția de gen şi obține în plus valoarea de sufix moțional datorită rolului formativ pe care îl are în cazul acestor nume.

Acest tip de moțiune caracterizează un model denominativ vechi al limbii române. Sufixul *-a* creează derivate de la:

a) nume masculine calendaristice: *Adriana* (Ionescu 13) < *Adrian*, *Alexandra* (DIR B III 272) < *Alexandru*, *Anastasia* (PMB 79, DRH A I 32) < *Anastasie*, *Atanasia* (PMB 59) < *Atanasie*, *Chiriaca* (DIR A III 352) < *Chiriac*, *Daria* (DRH B XXII 290) < *Darie*, *Dionisia* (DIR A II 150) < *Dionisie*, *Dumitra* (PMB 61, Costăchescu II 234) < *Dumitru*, *Eftimia* (DIR A II 111) < *Eftimie*, *Evghenia* (PMB 59) < *Evghenie*, *Gabriela* (Paşca 239) < *Gabriel*, *Ioana* (DRH A III 44) < *Ion*, *Macaria* (PMB 59) < *Macarie*, *Manasia* (PMB 59) < *Manasie*, *Martina* (DIR A III 9) < *Martin*, *Petra* (PMB 79) < *Petru*, *Romana* (DOR 140) < *Roman*, *Serafima* (DOR 144) < *Serafim*, *Sofronia* (PMB 81, Costăchescu II 287) < *Sofronie*, *Ştefana* (DRH B XI 341) < *Ştefan*, *Teodora* (DRH B XI 345) < *Teodor*, *Todora* (PMB 79) < *Todor*, *Tudora* (PMB 59, DRH A III 173) < *Tudor*[2], *Teodosia* (DIR A IV 233) < *Teodosie*, *Teofana* (DIR A II 155) < *Teofan*, *Vasilia*

[1] Domnița Tomescu, *Gramatica numelor proprii*, Bucureşti, Editura All, 1998, p. 44.
[2] Bineînțeles că numele de acest tip pot fi şi simple variante ale numelui de bază *Teodora* şi nu forme derivate.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universității din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

(DOR 169) < *Vasilie*; de la forme hipocoristice simple şi derivate ale numelor calendaristice: *Costina* (PMB 76, DIR A III 22) < *Costin*, *Mitrana* (DOR 43) < *Mitran*, *Mihula* (DOR 108) < *Mihul* (< *Mihail*), *Vascana* (DIR A I 386) < *Vascan*; de la derivatele numelor masculine calendaristice: *Dumitrana* (DRH B XXII 288) < *Dumitran*, *Ionica* (Ionescu 228) < *Ionică*, *Ionuța* (DOR 82) < *Ionuț*, *Pătrana* (DRH A III 329) < *Pătran*, *Pătruța* (DOR 133) < *Pătruț*, *Petrina* (DOR 133) < *Petrin*, *Tomina* (Costăchescu II 428) < *Tomin*;

b) nume masculine bitematice de origine slavă laică: *Bogdana* (DRH B II 347) < *Bogdan*, *Dragomira* (DIR B IV 192) < *Dragomir*, *Dragosina* (DIR B III 195) < *Dragosin*, *Dragoslava* (PMB 72, DOR 265) < *Dragoslav*, *Neagoslava* (DRH A III 201) < *Neagoslav*, *Stănislava* (DIR B III 362) < *Stanislav*, *Voislava* (DRH A III 444) < *Voislav*;

c) hipocoristice de origine slavă laică: *Dobra* (PMB 66) < *Dobrul*, *Dobre*; *Grada* (DRH A II 140) < *Gradea*; *Mira* (DIR B IV 490) < *Mire*, *Mirea*; *Neaga* (Costăchescu I 45, PMB 61) < *Neag*, *Neagul*; *Pârva* (DIR B IV 60, DRH B XXI 379) < *Pârvul*, *Rada* (PMB 51) < *Rad*, *Radul*; *Slava* (DRH B III 330) < *Slav*, *Slavul*; *Stana* (PMB 69) < *Stan*, *Vişa* (PMB 72) < *Vişe*, *Vişea*; *Vlada* (DRH B II 7) < *Vlad*, *Vladu(l)*. Unele dintre aceste hipocoristice pot fi formate de la numele bitematice: *Draga* < *Dragomira*, *Dragoslava*; *Neaga* < *Neagoslava*; *Stana* < *Stănislava*, sau raportate direct la formele hipocoristice slave: bg. *Добра* (Ilcev 147), srb. *Dobra* (Grković RLIS 243); srb. *Grada* (Grković RLIS 238); bg. *Мира* (Ilcev 336), srb. *Mira* (Grković RLIS 281), bg. *Няга* (Ilcev 364), srb. *Nega* (Grković RLIS 285); bg. *Първа* (Ilcev 412), srb. *Prva* (Grković RLIS 294); bg. *Рада* (Ilcev 415), srb. *Rada* (Grković RLIS 296); bg. *Слава* (Ilcev 454), srb. *Slava* (Grković RLIS 305); bg. *Стана* (Ilcev 463), srb. *Stana* (Grković RLIS 309); bg. *Виша* (Ilcev 112), srb. *Viša* (Grković RLIS 232); bg. *Влада* (Ilcev 113), srb. *Vlada* (Grković RLIS 232);

d) nume masculine de origine slavă provenite din apelative: *Cerna* (PMB 70, DRH A II 140) < n.b. *Cernea*. Este alonim cu rom. *Negrita* şi gr. *Mavra*, cf. bg. n.f. *Черна* < n.b. *Черньо* (şi la Ilcev 540-541 apare semantic înrudit cu *Мавро*, *Негро*, *Каро*). În Grković RLIS 322 nu am găsit decât forma feminină *Čarna* cu sensul de *crna* „neagră”. Este raportat de Reguş,

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

A., Reguş, C. (p.137) la antroponimul masculin **ч**r[nïislav] (DRH A I 184);

e) nume masculine româneşti tradiţionale şi de la derivatele acestora: *Alba* (PMB 68, Costăchescu II 323) < *Albul*, *Bucura* (Ionescu 78) < *Bucur*, *Crăciuna* (PMB 64, DRH B XXII 645) < *Crăciun*, *Creaţa* (DIR A III 326) < *Creţul*, *Lepădata* (DOR 309) < *Lepădat*, *Lupa* (DIR A II 224) < *Lupul*, *Păuna* (DIR B V 437) < *Păunul* ; *Şarba* (DRH B XI 62) < *Şerb*; *Şarbana*[1] (DRH B V 311), *Şerbana* (Paşca 329) < *Şerban*, *Ursa* (DRH B II 273) < *Urs*, *Ursul*. Unele dintre aceste nume pot fi create direct prin conversiune de la cuvinte comune: *Alba* < *Albul*, sau prin conversiune de la adj. *albă*, *Creaţa* < *Creţul* sau de la adj. *creaţă* (DERS 57);

f) nume masculine moderne şi forme occidentale: *Casiana* (DOR 28) < *Casian*, *Emiliana* (Ionescu 155) < *Emilian*, *Iustina* (Paşca 265) < *Iustin*, *Laurenţa* (Stan 4) < *Laurenţ* (< *Laurenţiu*), *Livia* (Paşca 270) < *Liviu*, *Marcela* (Ionescu 262) < *Marcel*, *Sebastiana* (DOR 145) < *Sebastian*, *Valentina* (Paşca 344) < *Valentin*, *Victoria* (DOR 171) < *Victor*.

Unele nume feminine care apar şi în calendarele creştine pot fi preluate direct pe această cale sau create de la formele masculine calendaristice: *Atanasia* reproduce numele de sfântă *Atanasia* sau este creat în anumite situaţii de la n.b. *Atanasie*; *Anastasia*, creat de la numele sfintei *Anastasia* sau de la n.b. *Anastasie* ş.a. Aceeaşi situaţie o întâlnim şi în cazul numelor moderne de tipul *Augustina*, care poate fi preluat direct din onomastica latină sau creat de la n.b. *Augustin*; *Aureliana*, ce reproduce direct forma latină *Aureliana* sau poate fi creat de la n.b. *Aurelian*; *Livia* creat de la n.b. *Liviu* sau de la numele de sfântă *Livia* etc.

Numele terminate în ***-ia*** au suferit influenţa celor calendaristice de tipul *Anastasia*, *Salomia* şi au fost încadrate tot în categoria moţiunii cu *-a* (DOR LIV). Moţiunea cu *-a* se realizează atunci când numele masculine se termină în *-iu, -ie*[2] (Paşca 135): *Antimia* < *Antimie*, *Eftimia* < *Eftimie, Pompilia* < *Pompiliu*. Terminaţia *-ia* s-a detaşat din nume ca *Anastasia,*

[1] Este posibil ca *Şărbana*, *Şerbana* să fie create cu suf. *-ana* de la n.b. *Şerb*.
[2] Terminaţia *-ia* este privită şi de Domniţa Tomescu ca o variantă a suf. *-a* , care se opune variantei de terminaţie *-ie* a prenumelor masculine, *Gramatica*…, p. 46.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

Antonia, Eremia, a devenit sufix şi a ajutat la formarea în româneşte a următoarelor derivate şi hipocoristice derivate:

a) calendaristice: *Doria* (DOR 159) < *Dora* (< *Teodora*), *Gaftonia* (DOR 5) < *Gaftona* sau *Gafton*, *Petria* (DOR 133) < *Petru, Rahilia* (PB 420) < *Rahila*, *Saftia* (DOR 51) < *Safta* (< *Elisafta*), *Solomonia* (PMB 71, PB 427) < *Solomon*, *Ştefania* (PB 423) < *Ştefan*, *Ştefana*;

b) de origine slavă laică: *Bobia* (DOR 205) < n.f. *Boba* sau n.b. *Bobe*.

Unele antroponime pot avea dublă interpretare: *Nela* (DOR 81) poate fi analizat din *Ionela* şi este un hipocoristic simplu sau este o formă moţională de la n.b. *Nelu* (< *Ionel*).

Adjoncţiunea desinenţei *-a* este uneori însoţită şi de alternaţa fonetică *-o-/-oa-* ca mijloc suplimentar de diferenţiere formală a genului feminin de cel masculin: *Antoana* (DOR 14) < *Anton, Floara* (DOR 59) < *Flor*, *Simioana* (DOR 147) < *Simion*.

-ac-a[1]

Singurul derivat pe care l-am găsit este *Nastaca* (DOR 10) < n.f. *Nasta*, *Nastea* (< *Anastasia*).

-ai-a (ai-e)

Sufix folosit în onomastica veche. Formează derivate de la:

a) hipocoristice de origine slavă: *Budaia* (DOR 219) < n.b. *Bude*, *Budea*[2]; *Burae* (DRH A III 285) < *Bura*; *Dobraia* (DRH B VII 168) < *Dobra*; *Dragae* (DRH B II 163), *Drăgae*, *Drăgaia* (DRH B II 353) < *Draga*; *Rădae* (DRH B V 60) < *Rada*; *Stanae* (DRH B II 135), *Stănae* (DRH B II 135, DRH B III 96) < *Stana*; *Vladae* (DRH B I 345, DRH B II 386), *Vlădae* (DIR B II 13, DRH B XI 539), *Vlădaia* (DIR B III 343) < *Vlada*;

---

[1] G. Pascu nu citează decât nume de animale create cu acest sufix (*Mândrac*, *Sâmbac*), *Sufixele româneşti*, Bucureşti, 1916, p.192. Ştefan Paşca (p.136) menţionează trei antroponime (*Buhac*, *Burac*, *Gramac*) cu suf. *-ac*, a cărui funcţie este dificil de precizat în antroponimie.

[2] Aşa cum a arătat I. Pătruţ (*Onomastică* , p.99), numele provin din hip. slave: srb. *Buda*, *Bude* < *Budimir*, *Budislav* (Grković RLIS 47), bg. *Будо* < *Будин* < *Будимир* (Ilcev 91).

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

b) nume vechi româneşti: *Bunaia* (PMB 66) < *Buna*; *Creţae* (DIR A II 29) < *Creaţa*; *Mierăia* (DOR 321) < n.b. *Miera* (DOR 320), *Mieriul*, Ivan (DERS 142); *Sorae* (DIR A I 182, DIR A II 205) < *Sora*; *Şerbaia* (DIR B III 335) < *Şerba*.

Cu acest sufix se formează şi n.f. *Vilae*[1] (DRH B IV 178, 294), *Vilaia* (DOR 170), create de la numele calendaristic *Vavila* (DOR 170).

Funcţia sufixului este destul de greu de precizat. N.A. Constantinescu (DOR LV) îl consideră sufix pentru nume maritale[2]. De notat este faptul că numele feminine formate cu acest sufix au în documente funcţia de prenume, în timp ce numele maritale (andronimele) au funcţia de supranume. Nu excludem posibilitatea ca în cazuri izolate numele create cu acest sufix să fie matronime sau supranume provenite de la nume feminine, mai ales atunci când ocupă poziţia secundară în formula de denominaţie. Dăm exemplul lui *Iacob Cernaia* (DOR 235), care ar putea fi raportat şi la n.f. *Cerna* şi la n.b. *Cernea*. Sufixul mai apare ca element secundar la numele masculine Stan *Cocaia* (DOR 245), Ursachi *Golae* (DOR 285), Vlad *Ţogae* (DOR 398), unde neatestarea unor forme feminine arată ca derivarea a avut loc de la masculinele *Coca*, *Golea*, *Ţoga*[3] şi că nu este vorba de supranume maritale.

Puţinele nume masculine în care sufixul are aceeaşi formă ca la feminine: *Banae* (DOR 190), *Brătae*[4] (DOR 215), *Negrae* (DOR 334),

---

[1] Lingviştii Aspazia şi Corneliu Reguş (Reguş, A., Reguş, C., p.199), pe lângă etimologia prezentată, iau în considerare şi posibilitatea provenienţei din bg. *Виля* < n.b. *Виле* (Ilcev 110). În sârbă, *Vila* este raportat la *Vilipa* (var. pentru *Filipa*) sau la numele unei zeităţi slave (Grković RLIS 231).

[2] I. Pătruţ (*Nume*, p.95) consideră că numele feminine sunt maritale atunci când moţiunea are loc de la numele în *-ai*. Dintre numele găsite de noi numai *Burae*, *Drăgae*, *Drăgaia*, *Rădae* au corespondente masculine: *Buraiu* (DOR 223), *Dragai* (DOR 264), *Rădae*, *Rădaia* (DOR 356). În afară de aceste nume pe care le putem interpreta şi ca maritale, nu s-a creat un microsistem de nume feminine în *-aia* de la masculinele în *-ai*.

[3] Vezi I. Pătruţ (*Nume*, p.96), unde masculinele *Cernaia*, *Cocaia*, *Golae* şi n. fam. *Ţogae* sunt raportate la n.b. *Cernu(l)*, *Cerna*, n.fam. *Coc*, *Cocul*, n.b. *Golul*, *Golea*, n.b. **Ţog(a)*, **Ţogu*.

[4] În analiza numelor, N. A Constantinescu nu precizează genul, dar îl menţionează ca nume marital în *Introducere* (DOR LV). Este interpretat ca nume masculin de Reguş A., C. (p.98).

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

Rădae (DOR 356) sunt de fapt create cu suf. *-ai*[1] de la masculinele *Ban*, *Banea*; *Brata*, *Bratu*; *Negru*, *Negrea*; *Radu*, *Rade*.

-al-a

Atestat doar la n.f. *Momala* (DIR A II 132) care este un derivat de la numele feminin de origine slavă laică *Moma*. Nu l-am găsit atestat în sârbă şi bulgară în forma derivată *Momala*. Sufixul *-ala* este foarte rar şi în limbile slave; în limba sârbă nu există decât un singur derivat format cu acest sufix: n.f. *Vukala* (Grković RLIS 234) < n.b. *Vukal* < n.b. *Vuka*.

-an-a

Funcţia acestui sufix, destul de productiv, este greu de precizat. Ştefan Paşca îi acordă valoare augmentativă, probabil prin analogie cu numele comune (Paşca, 136). Chiar dacă la început a avut această funcţie, cu timpul şi-a pierdut-o, mai ales că astăzi majoritatea numelor ce au în componenţă acest sufix au devenit nume de familie. De multe ori este foarte dificil de stabilit numele de bază de la care s-a pornit derivarea: n.f. *Drăgana* poate fi format de la n.f. *Draga* cu suf. *an-a* sau prin moţiune de la n.b. *Drăgan(u).* În analiza unui derivat avem obligaţia să căutăm cea mai apropiată formă de la care s-ar fi putut forma cu uşurinţă un nume nou. Astfel se formează lanţuri antroponimice de tipul: n.f. *Draga* > *Drăguşa* > *Drăguşca*, cu menţiunea exprimată mai sus privitoare la necesitatea atestării numelor masculine de la care s-au format de-a lungul timpului foarte multe nume feminine. Unele dintre numele care conţin suf. *-an-a* au fost deja menţionate la categoria numelor moţionale formate cu *-a*. Numele de acest tip beneficiază de mai multe variante de analiză: *Dumitrana* < *Dumitran* sau *Dumitru*, *Vascana* < n.b. *Vascan*, n.f. *Vasca* ş.a.

Formează derivate de la:

a) nume calendaristice, hipocoristice şi derivate ale acestora: *Andreiana* (DIR B IV 274) < *Andrei*; *Dochiana* (DOR 53) < *Dochia*

[1] I. Pătruţ (*Nume,* p.96-97). Numele masculine *Brătae*, *Negrae*, *Rădae* apar la Reguş, A., Reguş, C. (p.98) interpretate ca supranume sau nume de familie provenite de la nume feminine.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

(< *Evdochia*); *Iliana*[1] < n.b. *Ilie*, n.f. *Iliia* (DOR 79); *Melentiana* (DOR 106) < n.b. *Melentie*; *Patrana* (DOR 133) < n.f. *Patra* (nu am găsit o formă masc. *Patran*); *Pietrana* (DOR 132) < n.f. *Pietra*; *Sofiana* (DIR A III 29) < *Sofia*; *Tomana* (DOR 163) < n.b. *Toma*; *Vâlsana* (DIR B V 162) < *Vâlsa* (= *Vlăsia*);

b) nume de origine slavă laică: *Dobrana* (DIR B III 281) < n.f. *Dobra* sau n.b. *Dobran*; *Drăgana* (Costăchescu II 234, DIR B III 363) < n.f. *Draga* sau n.b. *Drăgan*; *Mirana* (DIR B III 381) < n.f. *Mira*; *Mirceana* (DOR 323) < n.b. *Mircea*; *Pârvana* (DRH B I 374) < n.f. *Pârva*, n.b. *Pârvu* sau n.b. *Pârvan*; *Vişana* (DIR B IV 322) < n.f. *Vişa* sau n.b. *Vişan* (DRH B II 453);

c) nume laice româneşti: *Bucşana* (DOR 218) < n.b. *Bucşe* (DRH B I 345) sau *Bucşan* (DOR 218) create pe baza subst. *bucşă* (DLRV 80); *Oprana* (DOR 339), *Opreiana* (DIR B IV 285 - numită aici şi *Oprea*), *Opriiana* (DRH B XI 483) < n.f. *Oprea*; *Sorana* (DOR 373) < n.f. *Sora*; *Şerbana* < *Şerba* sau n.b. *Şerban*;

d) nume moderne: *Aureliana* (Ionescu 55) < *Aurelia* sau *Aurelian*, *Valeriana* (Ionescu 383) < *Valeria* sau *Valerian*.

-aşc-a

Apare în cadrul numelor *Melaşca* (DIR A I 542), atestat în Moldova, identic cu forma ucraineană *Мелашка* (Reguş, A., Reguş, C., p.100), şi *Nănaşca*, atestat în secolul al XVI-lea în Ţara Românească (DOR 9). Este greu de determinat dacă în cazul numelui feminin *Melaşca* este vorba de o formă împrumutată sau de o creaţie românească din tema *Mel* < *Melania* (asemenea formei *Meliţa* atestată de Paşca 178, pe care nu am găsit-o în sârbă şi bulgară). Dacă totuşi considerăm acest nume formaţie românească, atunci sufixul *-aşca* trebuie privit ca un sufix simplu, şi nu compus. În formarea numelor de persoană un sufix este compus atunci când unui nume deja derivat i se adaugă un alt sufix, astfel încât fiecare din sufixe participă la crearea unui nou nume de persoană. *Nănaşca* poate fi derivat de la

[1] *Iliana* apare în DOR 78 şi ca derivat de la n.b. *Ilian*, pe care N.A. Constantinescu îl explică prin latinescul *Aelianus* < *Aelius*. Derivatele celor două nume se pot confunda cu uşurinţă.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

n.f. *Nana*, n.b. *Nan* sau este o formă moţională de la n.b. *Nanaşcu* (atestat în DOR 9, dar fără precizarea perioadei sau a anului).

-at-a

Sufix foarte rar folosit la formarea numelor de persoană, astăzi ieşit din uz. Se întâlneşte în componenţa următoarelor nume feminine: *Bunata* (DIR A II 187) < *Buna*, *Muşata* (DRH B I 5, Costăchescu I 14) < n.b. *Muşat, Sofiata* (DRH A III 170) < *Sofia*, *Surata* (DIR A I 541). În cazul numelor *Muşata* şi *Surata* putem lua în considerare şi posibilitatea formării prin conversiune de la adj. *muşată* şi subst. *surată*. La numele comune *-at* are şi valoare adjectivală[1] şi credem că este posibil să fi avut loc o detaşare a sufixului din numele *Muşat*, *Muşata* ce a servit mai departe la formarea numelor *Bunata* şi *Sofiata*. În cazul numelui *Surata* nu excludem şi posibilitatea derivării de la n.f. *Sora*.

-c-a / c-ă

În sistemul onomastic românesc mai vechi avea funcţie diminutivală (Reguş, A., Reguş, C. 101). Astăzi majoritatea numelor care au în componenţă acest sufix nu mai sunt simţite ca diminutive şi au căpătat funcţie de nume independente.

Formează derivate de la:

a) nume calendaristice şi hipocoristice ale acestora (în cazul hipocoristicelor derivate dăm în paranteze şi numele de bază): *Anca* (PMB 60) < *Ana*; *Andreica* (DIR A I 63) < *Andrei*; *Antonca* (DOR 14) < n.f. *Antona*, n.b. *Anton*; *Anuşca* (PMB 62, DRH A I 84) < *Anuşa*; *Catinca* (Paşca 201) < *Catina* (< *Ecaterina*); *Elenca* (DOR 50) < *Elena*; *Ilca* (PMB 61, DRH A II 161) < n.b. *Ilea* (< *Ilie*), cf. şi bg. *Илка* (Ilcev 221), srb. *Ilka* (Grković RLIS 256); *Irinca* (Paşca 262) < *Irina*; *Marinca* (PMB 72) < *Marina*; *Mincă* (DOR 110) < *Mina*, cf. srb. *Minka*[2], bg. *Минка* (Ilcev 336); *Nastasca* (Costăchescu II 153) < *Nastasia* (< *Anastasia*); *Petrinca*

[1] G. Pascu, *op. cit.*, p. 93-99.

[2] În sârbă *Minka* nu are origine calendaristică, ci este raportat la n.f. *Mina* < *Jasmina*, *Milena* (Grković RLIS 281). În unele cazuri *Mina* poate avea la origine şi numele *Wilhelmina* (Paşca 281).

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

(PB 422) < *Petrina*; *Solominca*[1] < *Solomon* (nu am găsit o variantă *Solomina*); *Şolca* < *Şolea*, *Şole*[2] (DRH B I 263) (< *Şolomon*); *Ştefanca* (DOR 155) < *Ştefana*; *Teica* (DIR B III 366) < *Teia* (< *Filoteia*); *Tudorca* (DOR 159) < *Tudora*; *Tudosca* (Costăchescu II 434) < *Tudosia*; *Ulca* (DRH A III 50) < *Ulea* (< *Uliana*); *Ulianca* (DOR 90) < *Uliana*; *Vasca*[3] < n.b. *Vasea* (DRH B I 81) (< *Vasile*); *Vasilca* (PMB 65, DRH A III 86) < n.b. *Vasile*; *Zoica* (Costăchescu I 505, II 262) < *Zoe*.

b) nume de origine slavă: *Bilca* (DRH A III 338) < n.f. *Bilea*, cf. şi srb. *Bilka* (Grković RLIS 222), bg. *Билка* (Zaimov 27); *Budinca*[4] (DOR 219) < n.b. *Budin*, cf. şi bg. *Будинка* < n.b. *Будин* (Ilcev 91); *Buica* (DRH B V 204) < n.b. *Buia* (DRH B I 80, Pătruţ, *Nume* 58) sau n.b. *Buica* (DOR 221), cf. bg. *Буйка* (Zaimov 54); *Drăguşca* (DOR 265) < *Drăguşa*; *Dumca*[5] (DIR A I 511) < n.b. *Duma* (Costăchescu II 120); *Milca*[6] (DRH A III 230) < n.b. *Milea* (DRH B I 360), cf. srb. *Milka*, bg. *Милка* (Ilcev 334); *Nedealca* (DRH B IV 259), *Nedelca* DIR B IV 265) < n.f. *Nedelea*; *Staica* (DOR 374) < n.f. *Staia*, cf. srb. *Stajka* (Grković RLIS 309), bg. *Стайка* (Ilcev 462); *Stanca* (DRH A II 347, DRH B I 328) < *Stana*, cf. srb. *Stanka*, bg. *Станка* (Ilcev 463); *Stoica* (DIR A I 49, DRH B III 58) < n.b. *Stoia* (DRH B I 112), cf. srb. *Stojka*, bg. *Стойка* (Ilcev 466); *Voica* (DRH A II 345, DRH B I 479, DRH B XI 445) < n.b. *Voia* (DRH B XI 466), cf. srb. *Vojka*, bg. *Войка* (Ilcev 115); *Zlatca* (DIR A III 29) < n.f. *Zlata*, n.b. *Zlate*, cf. srb. *Zlatka* (Grković RLIS 255), bg. *Златка* (Ilcev 214);

---

[1] Nu am găsit o variantă *Solomina* şi numele nu apare în această formă nici în sârbă şi bulgară. Posibil ca această formă intermediară cerută de existenţa derivatului să se fi pierdut. Poate fi interpretat şi ca derivat cu suf. *-inca* de la *Solom[on]*.

[2] În bulgară am găsit atestată şi o formă feminină *Шола* < n.b. *Шоле* (Ilcev 558), care este de origine laică.

[3] Poate fi şi o formă hipocoristică simplă de la *Vasilca* sau o formă moţională de la n.b. *Vasco*.

[4] În sârbă, *Budinka* este considerat de Milica Grković variantă a n.f. *Budimka* (RLIS 226). După părerea noastră, derivarea ar fi putut avea loc şi de la n.f. *Budina* < *Buda* < *Budimira*.

[5] Numele masculine *Duma*, *Dumşa* sunt prezente foarte devreme în documentele noastre şi sunt raportate de I. Pătrut la formele bulgăreşti *Думи*, *Думо* (Ilcev 187), în *Studii de limbă română şi slavistică*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1974, p. 188. În sârbă, formele masculine *Dumica*, *Dumče*, *Dumša*, sunt legate de o formă neatestată, *Dumo* (Grković RLIS 85).

[6] Pe lângă această etimologie, lingviştii Aspazia şi Corneliu Reguş menţionează şi posibilitatea formării de la tema *Mil-* din nume ca *Emilian*, *Milentie* cu suf. *-ca*.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

c) nume şi hipocoristice de origine laică românească: *Bunaica* (DRH B XI 409) < *Bunaia*, *Oprinca* (DOR 339) < *Oprina*, *Sorca* (DIR A I 236, DRH B IV 305) < n.f. *Sora.*

Numele feminine în *-c-a* pot fi şi variante moţionale de la masculinele terminate în *-c-o*, *-c-u* (Graur 62): *Milca* < *Milco* (DRH B I 226); *Minca* < *Mincu* (DOR 110); *Staica* < *Staico* (DRH B I 73); *Stanca* < *Stancu* (DRH B I 222), *Stanco* (DRH B V 147); *Stoica* < *Stoico* (DRH B I 79); *Vasca* < *Vasco* (Costăchescu II 378); *Voica* < *Voico* (DRH B I 26), *Voicu* (DRH B IV 303); *Zlatca* < *Zlatco* (DRH B I 314). Unele nume feminine sunt identice în vechile noastre acte cu formele masculine, distincţia fiind posibilă doar datorită determinărilor suplimentare, cum este cazul lui *Stoica* care desemnează şi purtători bărbaţi (DRH B I 483).

-ea

De regulă derivatele formate cu suf. *-ea* sunt nume masculine care au devenit astăzi nume de familie. Totuşi actele noastre istorice înregistrează şi câteva nume feminine ce au în componenţă acest sufix şi care sunt în mare majoritate hipocoristice de la nume calendaristice: *Calea* (DRH B I 493) < *Calinichia*, *Catea* (DIR A II 209) < *Cata* (< *Ecaterina*), *Fedea* (DRH A III 433) < *Feda* (< *Fedora*), *Gaftea* (Paşca 158) < *Gafta* (< *Agata*), *Nastea* (PMB 64) < *Naste*, *Nasta* (< *Anastasia*), *Pălagea* (DOR 131) < *Pălaga* (< *Pelaghia*), *Ulea* (DIR A I 327) < *Uliana* (= *Iuliana*). Cu acest sufix s-au mai creat: derivatul calendaristic *Petrea* (DOR 133) < *Petra*, hipocoristicul derivat de origine slavă *Nedea* < *Neda* (ambele forme apar în acelaşi document, DIR B IV 265) < *Nedelea* şi derivatele de origine slavă *Dobrea* (DIR A II 132, DRH B XI 49) < *Dobra*, *Malea* (Costăchescu I 52, DRH A II 129) < *Mala*. *Nedea* poate fi privit şi ca o formă hipocoristică simplă din *Nedelea*. De la numele masculin de origine laică românească *Bade* creat prin conversiune din apelativul *bade* (DLRV 73) s-a format femininul *Badea* (DOR 186). În categoria hipocoristicelor formate de la nume laice româneşti intră şi n.f. *Muşea* (DOR 329) < *Muşa* (DRH A II 172, DRH B II 135) < *Muşata* şi *Oltea* (PMB 50, Costăchescu II 534) < *Olta*, creat de la numele topic *Olt* (Reguş, A., Reguş, C. 86).

Numele feminin *Meşea* (DIRA III 29), alături de n. fam. *Meşotă* şi *Meşoteşti* (neam braşovean), este pus în legătură de N.A. Constantinescu

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

cu substantivele *meş* „încălţăminte”, *meşă* „şuviţă de păr” (DOR 321), dar există şi în antroponimia bulgară şi trebuie mai curând raportat la formele *Meuo* n.b., *Meua* n.f. (Ilcev 331, 332)[1].

-eanc-a

Apare în cadrul următoarelor nume: *Badeanca* (DIR A I 106), *Bărlădeanca* (DIR A IV 37), *Jiianca* (DOR 305) < n.b. *Jiianul* (< hidronimul *Jiu*), *Munteanca* (DOR 329), *Podoleanca* (Costăchescu II 45, 548; DRH A III 280).

Datorită valorii toponimice a sufixului, antroponimele feminine ar putea fi interpretate ca „femeie din Bădeni”, „femeie din Bârlad”, „femeie din Podoleni” şi atunci sufixul care a dus la formarea numelor este *-eanca*, dar ţinând cont de evoluţia sistemului de nume feminine care s-au format în primul rând de la cele masculine, credem că derivatele menţionate sunt formaţii cu suf. *-ca* de la n.b. *Bădeanu*, n.b. *Bârlădeanu*, n.b. *Jiianul* (< hidronimul *Jiu*), n.b. *Muntean* (DOR 329), n.b. *Podoleanul* (Costăchescu II 549).

Pentru numele feminin *Chireanca* (atestat la 1483, DOR 30) nu am găsit un corespondent masculin. Este posibil să fie format de la numele topic *Chirianca* (DOR 30) sau de la n.f. *Chira* cu suf. *-eanca*. Ipoteza emisă de autorul DOR ca numele să fie o contaminare între *Chira* şi *Ianca* ni se pare puţin probabilă.

-eas-a / -eas-ă

Formează cu puţine excepţii supranume feminine de la nume feminine sau supranumele soţului. Creează derivate ce au la origine:

a) nume calendaristice: *Aneasa* (DOR 19) < n.f. *Ana*; *Costeasa* (DIR B IV 318) < n.b. *Costea*; *Dumitreasa* (DRH B II 169) < n.b. *Dumitru*; *Ioneasa* (DRH B XI 165, 404) < n.b. *Ion*; *Ivuleasa* (DRH B XI 271) < n.b. *Ivul* (DRH B II 325) < *Ivan* (nu l-am găsit în sârbă şi bulgară, cf. însă n.fam. *Ivulić* atestat de RJA IV 106, ceea ce presupune existenţa unui n.b. *Ivul*); *Măneasa* (DRH B XI 59) < n.b. *Manea* (< *Emanuel*); *Mărinească* (Paşca 277) < n.b. *Marin*; *Mihăileasă* (DIR B V 105) < n.b. *Mihail*; *Năneasa* (DIR B V 107) < n.b. *Nan* (< *Ananie*); *Nănuleasa* (DIR B V 117) < n.b. *Nanul*;

[1] I Pătruţ, *Studii*…, p. 200.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

Oneasa (DRH B III 81) < n.b. *One* (DRH B I 232); *Pătreasa* (DIR B III 235) < n.b. *Pătru*; *Romăneasa* (DRH B III 321) < n.b. *Roman* (DRH B I 28); *Samoileasă*, Crâstina (Costăchescu I 346), *Samoileasa*, Todosiica (DIR A II 153) < n.b. *Samoil*; *Solomoneasa* (DIR A III 281) < n.b. *Solomon* (Costăchescu II 400); *Ştefăneasă* (Paşca 330) < n.b. *Ştefan*;

b) hipocoristice şi derivate de origine slavă laică: *Banciuleasa* (DRH B III 104) < n.b. *Banciul* < *Bancea*[1] DRH B I 274), cf. srb. *Banče*, bg. *Банче* (Grković RLIS 33), *Банчо* (Zaimov 18); *Băiasa* (DOR 187) < n.b. *Baia* (DRH B III 353), cf. srb. *Baja*, *Bajo* (Grković RLIS 32), bg. *Байо*, *Баю* (Zaimov 15); *Dănciuleasa* (DRH B II 254) < n.b. *Danciul*[2]; *Dobrineasa* (DRH B IV 310) < n.b. *Dobrin*; *Dobroteasa* (DIR B III 221) < n.b. *Dobrota* (DRH B I 103); *Drăgăneasa* (DRH B IV 59) < n.b. *Drăgan*; *Negoiasa* (DIR B IV 403) < n.b. *Neagoe* (DRH B I 165); *Răduleasa* (DRH B XI 258) < n.b. *Radul*; *Slăvuleasa* (DRH B IV 28) < n.b. *Slavul* (DRH B I 173); *Stăneasa* (DRH B I 274) < n.b. *Stan*; *Stănileasa* (DIR A III 113) < n.b. *Stănilă* (DRH A III 211); *Stoeneasa* (DRH B XI 404) < n.b. *Stoian*; *Stoiasă*, soţia lui *Stoe* (DRH B II 78); *Stroiasa* (DRH A II 36, DIR B IV 9), *Stroeasa*, Maruşca (Costăchescu II 26) < n.b. *Stroe* (DRH B I 125), cf. srb. *Stroja*, *Stroje* < *Strojimir*, *Strojislav* (Grković RLIS 190), bg. *Строе*, *Стройо* < *Строимир* (Zaimov 301-302); *Tătuliasa* (DIR B IV 80) < n.b. *Tatul* (DRH B I 26), deriv. rom. din srb. *Tato* < *Tatomir* (Grković RLIS 192), bg. *Тамо* (Ilcev 478, Pătruţ, *Numele* 25); *Vişăneasa*, *Vişeneasa*, soţia lui *Vişan* (DRH B IV 321); *Vlăduleasa* (DIR B V 325) < n.b. *Vladul*; *Voineasa* (DRH B I 434) < n.b. *Voinea* < n.b. *Voina* (DRH B I 345), cf. srb. *Vojno* (Grković RLIS 57);

---

[1] Deşi au corespondent în limbile slave, numele *Bancea*, *Banciu* pot fi derivate şi în româneşte de la *Banu*, *Banea* (Pătruţ, *Onomastică* 85).

[2] În sârbă este atestat *Dančul* < *Dančа* + *-ul* < *Dane* < *Bogdan*, sau *Danilo* (Grković RLIS 72, 73), caz în care este de origine calendaristică şi în bulgară *Данчул* < *Данчо* + *-ул* (Zaimov 113). Hipocoristicele primare *Dančа*, *Данчо* au intrat la noi şi au fost adaptate prin articulare. Ulterior aceste forme articulate au fost preluate din nou de slavi. În Serbia de Nord-Est, rom. *Danciul* apare şi ca supranume colectiv *Dančulovska porodica* „familia lui Danciul, Dănciuleştii", vezi D. Gămulescu, *Influenţe româneşti în limbile slave de sud. I. Sârbocroata*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1983, p. 243. În aceeaşi situaţie sunt şi numele *Tatul*, *Vladul* ş.a care au reintrat în formă articulată în limbile slave de la noi.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

c) nume compuse de origine slavă: *Bogdăneasă* (Paşca 182) < *Bogdan*; *Dobromireasa* (DIR B III 342, DRH B VI 224) < *Dobromir*; *Dragomireasa* (DRH B II 36 - ţigancă) < *Dragomir*; *Dragosineasa* (PMB 65) < *Dragosin*; *Neagomireasa* (DIR B IV 445, DRH B XI 287) < *Neagomir* (DRH B I 261); *Stanimireasa* (DRH B III 72) < *Stanimir*;

d) nume de origine laică românească: *Armeneasa* (DIR A IV 279) < n.b. *Armean* < subst. *armean* (DERS 6); *Bădeasa* (DIR B V 374) < n.b. *Badea*; *Bădiceasa* (DIR B IV 78) < n.b. *Bădicea* (format cu suf. *-ea* < *Badica* < subst. *bădică*, DLRV 74, DERS 13); *Bărbuleasa* (DRH B XI 165) < n.b. *Barbul*; *Bătrâneasa* (DRH B V 14) < n.b. *Bătrânul* (DERS 15); *Bârsănească* (Paşca 173) < n.b. *Bârsan* < adj. *bârsan* (DLRV 76); *Bucureasa* (DIR B IV 400) < n.b. *Bucur*; *Buneasa* (Paşca 192) < n.b. *Bunea*; *Ciolpăneasă*, Dumitra (Costăchescu II 346) < n.b. *Ciolpan* < n. com. *ciolpan* (DERS 42); *Luponiasă* (DRH B II 366) < n.b. *Lupone* (DLRV 118); *Lupşăneasa* (DIR B IV 9) < n.b. *Lupşan*; *Lupuleasa* (DRH B XI 405) < n.b. *Lupul*.

În afară de numele listate, suf. *-easa* mai serveşte la crearea următoarelor derivate asupra cărora facem câteva menţiuni:

Căzaneasa (DOR 232) < n.b. *Cazan* (DRH B I 26). Numele masculin *Kazan* este atestat în sârbă ca derivat cu suf. *-an* din tema *Kaz-* extrasă din numele compus *Kazimir* (Grković RLIS 111), de unde este posibil să fi intrat şi la noi. În literatura noastră de specialitate numele este cel mai adesea considerat de origine turco-cumană[1], prin raportare la termenul militar turcesc *kazan* „regiment" (DOR 232);

Ciumuleasa, soţia lui *Ciumalevici* (Costăchescu II 75), are la bază un *Ciumulea*, *Ciumalea* (Costăchescu II 214), temă antroponimică care se găseşte şi în numele topice *Ciumalu*, *Ciumăleşti*, *Ciumuleşti* (Costăchescu II 214). Toate aceste nume sunt raportate în DOR 241 la apelativul *ciumă*;

Clăpăniasa (DOR 32) provine probabil, aşa cum a presupus şi autorul DOR, dintr-o formă intermediară neatestată, *Clăpan* < n.b. *Clapa* (variantă a numelui calendaristic *Cleopa*);

Ganuleasa (DOR 62) < n.b. *Ganul* < *Ganea* (DRH B I 287) este raportat de Christian Ionescu (Ionescu 191) la *Gheorghe*. După părerea

[1] Domnița Tomescu, *Numele de persoană la români. Perspectivă istorică*, Bucureşti, Univers Enciclopedic, 2001, p. 68.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

noastră, numele provine din limbile slave, unde are corespondente, cf. srb. *Gane* < *Gavrilo*, *Dragan* (Grković RLIS 63), bg. *Ган*, *Гано* < *Драган* (Ilcev 125-126).

Singurul nume format cu suf. *-easa* de la un alt antroponim feminin pe care l-am găsit este *Aneasa* < *Ana*.

Numeroase sunt şi supranumele feminine formate de la funcţia sau rangul soţului: *Băneasă, Boereasă, Căpităneasă, Judeasă, Logofeteasă, Primăreasă, Stolniceasă*[1].

-easc-a

Formează supranume maritale de la numele masculine. Acolo unde am găsit atestate numele masculine cu suf. *-escu* este cel mai probabil că moţiunea a avut loc de la acestea: *Berеasca* (DIR A II 194) < n.b. *Berescul* (Costăchescu I 168) sau n.b. *Berea* (Costăchescu II 200); *Crăiasca*, Parasca (DOR 252) < n.b. *Crăescu(l)* (DOR 252); *Lupeasca* (DOR 312) < n.b. *Lup* sau n.fam. *Lupescu* (DOR 312); *Măndeasca* (DRH B V 87) < n.b. *Manda* (DRH B II 325); *Mirileasca* (DRH B II 56) < n.b. *Mirilă* (DRH B IV 163) sau n.b. *Mirilescu*; *Părdeasca* (DOR 342) < n.b. *Parda* (DRH B II 20), *Pardea* (DOR 342); *Slăvileasca* (DIR B IV 39, DRH B VII 71) < n.b. *Slăvilă* (DRH B II 106). Unele dintre numele citate pot fi raportate şi la feminine: *Măndeasca* (DRH B V 87) < n.f. *Manda* (DRH B III 39).

-el-a

Sufix diminutival[2], mult mai productiv astăzi decât în trecut. După modelul numelor împrumutate din Occident printre care se înscriu *Antonela* (magh. *Antonella*), *Marinela* (it., magh. *Marinella*), *Mirela* (it. *Mirella*, fr. *Mireille*) s-au format la noi *Georgela* (Ionescu 192) < n.b. *George*, *Florinela* (Bolocan 388) < n.f. *Florina* sau n.b. *Florin*, *Ionela* (Ionescu 228) < *Ion*. Când s-au înmulţit numele împrumutate cu acest sufix, unele antroponime au putut fi recreate la noi: *Antonela* (Ionescu 40) < *Anton*, *Florela* (iniţial împrumutat din onomastica apuseană, Ionescu 178) < *Flora*, *Florea*; *Simonela* (Ionescu 348) < *Simona*. Unele dintre aceste nume pot fi

[1] G. Pascu, *op. cit*., p. 25.
[2] Maria Mangra, *Sufixul diminutival -el şi rolul lui în formarea antroponimelor*, în SCO 4, Craiova, 1999, p. 325-336.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

privite şi ca forme moţionale: *Antonela* < *Antonel*[1], *Georgela* < *Georgel*, *Florinela* < *Florinel*, *Ionela* < *Ionel*. În epoca modernă au început să circule o serie de diminutive feminine cu terminaţie consonantică: *Irinel* (folosit şi ca nume masculin), *Catrinel* < *Catrina*, *Tănţel* < *Tanţa* (< *Constanţa*).

-et-a

Sufix considerat de Ştefan Paşca intrat în antroponimia noastră o dată cu n.f. *Georgeta* (Paşca 142). În general, numele feminine care circulă la noi nu sunt creaţii româneşti. Majoritatea sunt împrumuturi intrate pe cale cultă şi au corespondente în limbile occidentale: *Antoaneta* (fr. *Antoinette*), *Coleta* (fr. *Colette*), *Georgeta* (fr. *Georgette*, it. *Giorgetta*), *Nicoleta* (fr. *Nicolette*), *Simoneta* (it. *Simonetta*). Rar, sufixul serveşte şi la formarea de nume feminine de la masculine în limba română: *Arsineta* (Stan 387) < *Arsin(ie)*, *Gheorgheta* (Stan 387) < *Gheorghe*, *Grigorieta* (Stan 387) < *Grigorie*, *Ioaneta* (Stan 387) < *Ioan*; şi de supranume şi porecle[2]: *Babaneta* < *Baban*, *Corneta* < *Cornu*, *Cucueta* < *Cucui*.

-ic-a / -ic-ă

Sufix cu valoare diminutivală.

Formează derivate de la:

a) nume şi hipocoristice de origine biblică şi calendaristică (pentru acestea din urmă menţionăm în paranteză numele de bază): *Angelica* (Paşca 162) < *Angela*, *Angica* (Paşca 162) < *Ang[ela]*, *Anica* (Paşca 160) < *Ana*, *Dorica* (DOR 159) < *Dora* < (*Teodora*), *Florica* (DOR 58) < *Flora*, *Frosinica* (Ionescu 160) < *Frosina* (< *Eufrosina*), *Genica* (Paşca 232) < *Geni* (< *Eugenia*), *Lizica* (Ionescu 52) < *Liza* (< *Elisabeta*), *Ionica* (Ionescu 228) < n.f. *Iona* sau n.b. *Ion*, *Iulica* (Bolocan 388) < *Iulia*, *Marica* (Costăchescu II 99) < *Maria*, *Marinica* (Bolocan 389) < n.f. *Marina* sau n.b. *Marin*, *Mariţica* (Ionescu 268) < *Mariţa*, *Măriuţică* (Paşca 276) < *Măriuţa*, *Nastasica* (DOR 9) < *Nastasia*, *Petrica* (DOR 133) < *Petra*,

[1] Pentru numele masculine formate cu suf. *-el*, vezi listele date de Ştefan Paşca (Paşca 141) şi Aurelia Stan, *O problemă de antroponimie: derivarea cu sufixe diminutivale a prenumelor din ALR*, în CL, IX, nr. 1, 1964 , p. 101.

[2] Ion Nuţă, *Porecle şi supranume de femei în judeţul Iaşi*, în „Anuar de lingvistică şi istorie literară", Tomul XX, Iaşi, 1969, p. 202.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

Săftica (DOR 51) < *Safta* (< *Elisafta*), *Sofica* (DIR A III 143) < *Sofia*, *Sofronica* (DOR 150) < *Sofronie*, *Tănțica* (Ionescu 106) < *Tanți* (< *Constanța*), *Teodorica* (Paşca 334) < *Teodora*, *Tudosica* (Ionescu 380) < *Tudosia*, *Vasilica* (DIR A I 371) < *Vasile*;

b) nume româneşti laice: *Banica* (DOR 190) < n.b. *Ban*[1] < subst. *ban* (DERS 12), *Sorica* (DIR A II 133) < *Sora*, *Viorica* (Ionescu 114) < n.f. *Vioara*;

c) nume de origine slavă laică: *Stănica* (DOR 376) < n.f. *Stana*;

d) nume şi hipocoristice moderne de origine latină: *Milica* (DOR 51) < *Milia* (< *Emilia*), *Silvica* (Paşca 321) < *Silvia*, *Valerica* (Paşca 344) < *Valeria*, *Victorica* (Paşca 346) < *Victoria*.

Sufixul *-ica* serveşte şi la formarea a numeroase hipocoristice derivate de tipul *Frosinica* < *Frosina* < *Frosa* < *Eufrosina*, *Genica* < *Geni* < *Eugenia*. Unele nume care par derivate cu *-ica* sunt de fapt forme scurtate ale diminutivelor deja create: *Fica* (Paşca 322) < *Sofica*, *Nica* (DIR A IV 173) < *Anica*. Deseori însuşi sufixul capătă funcție de hipocoristic: *Ica* este o formă frecventă de alint pentru persoanele ce poartă numele *Anica, Iulica, Rodica, Valerica, Viorica*.

Aproape de la orice nume masculin se pot forma feminine cu suf. *-ic-a*. Paralel există diminutive masculine terminate în *-ic-ă*. În felul acesta nu putem şti dacă *Ionica*, *Marinica*, *Vasilica* sunt derivate de la *Ion*, *Marin*, *Vasile*, sau forme moționale de la *Ionică*, *Marinică* (Bolocan 387), *Vasilică*.

-icel-a

Sufix cu valoare diminutivală cu care se formează deriv. *Maricela* (Bolocan 388) < *Maria*.

[1] I. Pătruț (*Numele* 34) raportează numele *Bana*, *Banea*, *Banul*, *Ban* la corespondentele existnte în sârbă şi bulgară. Credem că în primul rând aceste antroponime trebuie puse în legătură cu substantivul ce desemna titlul de dregător, mai ales că primele atestări au formă nearticulată (*Ban*, DRH B I), ceea ce arată că este vorba de o creație românească dintr-un apelativ. Formele cu terminație vocalică *Bana*, *Banea* pot fi privite şi ca adaptări ale hipocoristicelor slave: srb. *Bana*, *Bane* (Grković RLIS 33), bg. *Бане*, *Бано* (Ilcev 63).

BDD-A24318 © 2006 Editura Universității din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

-icica

Sufix diminutival (Paşca 147) cu care se formează derivatele *Floricica* (Bolocan 388) < n.f., n.b. *Flora*, *Măricica* (Paşca 276) < *Maria*.

-in-a / -in-ă

Formează derivate de la:

a) nume şi hipocoristice de origine calendaristică: *Alexandrina* (Ionescu 24) < *Alexandra*; *Anghelina*[1] (PMB 58, DRH A II 457) < n.b. *Anghel* sau n.f. *Anghela*; *Chirina* (DIR A IV 169) < n.f. *Chira*; *Costina* (PMB 76, DIR A III 22) < n.b. *Costea*; *Dochina* (DOR 53) < *Dochia* (< *Evdochia*); *Dorina* (DOR 158) < *Dora* (< *Teodora*); *Gavrina* (DOR 63) < n.b. *Gavra*, *Gavrea*; *Georgina* (Paşca 243) < n.b. *George*; *Gheorghina* (Paşca 243, DOR 65) < *Gheorghe*; *Grigorina* (Ionescu 200) < n.b. *Grigore*; *Lefterina* (DOR 148) < n.b. *Lefter* (< *Elefterie*); *Matina* (DIR A II 220) < n.b. *Matei*; *Mihalina* (DOR 108) < n.b. *Mihali*; *Nastina* (DOR 9) < *Nasta* (< *Anastasia*); *Niculina* (DOR 117) < n.b. *Nicula*; *Petrina* (DOR 133) < n.f. *Petra*; *Tomina* (Costăchescu II 428, DOR 163) < n.b. *Toma*; *Vasilina* (DOR 169) < n.f. *Vasilia* sau n.b. *Vasile*;

b) nume de origine slavă laică: *Bilina* (DOR 202) < n.f. *Bilea* sau n.b. *Bilea*; *Dobrina* (DOR 260), *Dobriină* (DRH B II3 47) < n.f. *Dobra* sau n.b. *Dobre*; *Draghina* (DOR 265), *Drăghina* (DIR A I 103, DIR B IV 104) < *Draga*; *Drăgălina* (Costăchescu II 85) < n.f. *Dragolea* (DRH B I 328), cf. şi bg. *Драгалина* (Ilcev181); *Gostina*[2] (DIR B V 363), creat de la tema *Gost-* din *Gostei* (DRH B I 76), *Gostilă* (Costăchescu II 206), *Gostilo* (Costăchescu II 254), cf. şi srb. n.b. *Gostin* (Grković RLIS 67), bg. n.b. *Гостин* (Ilcev 139); *Malina*[3] (PMB 73) cu variantele *Mălină* (PMB 70), *Mălina* (Costăchescu II 258) < *Malea*; *Milotina* (DOR 109) < n.b. *Milota*, cf. srb. n.b. *Milota* (Grković RLIS 134); *Rădina* (DOR 357) < n.f. *Rada*;

[1] După ce numele a pătruns la noi din calendarele creştine, este posibil să fi avut loc din nou derivarea în limba română. În aceeaşi situaţie sunt şi *Georgina*, *Florina* ş.a.

[2] Ar mai putea fi raportat şi la n.b. *Dragostin* (DRH B II 382), prin suprimarea silabei iniţiale şi adjoncţiunea suf. moţional *-a*.

[3] Răspândirea numelui a fost favorizată şi de existenţa numelui comun *mălină*. În sârbă este raportat la subst. *malina* „zmeură" (Grković RLIS 276); în onomastica bulgară prima dintre variantele etimologice propuse de Ilcev (p. 316-317) este raportarea la apelativ, iar a doua la n.b. *Малин* < *Мало*.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

Stanina (DOR 376) < *Stana*. Unele dintre aceste nume pot fi şi împrumuturi din limbile slave vecine, unde îşi găsesc corespondent: bg. *Добрина*, *Драгина*, *Радина* (Ilcev 175, 181, 416), srb. *Dobrina*, *Dragina*, *Radina* (Grković RLIS 243, 245, 296);

c) nume de origine românească laică: *Bădina* (DOR 186) < n.b. *Badea*, *Muşina*[1] (DOR 330) < n.f. *Muşa* (< *Muşata*), *Oprina* (DIR B IV 203) < n.f. *Oprea*, *Păştina* (DOR 129) < n.b. *Paşti*, *Paştea*;

c) nume moderne: *Victorina* (Ionescu 391) < *Victoria*, cf. şi fr. *Victorine*.

Câteva dintre antroponimele citate pot intra şi în categoria numelor moţionale formate cu suf. *-a*: *Costina* < *Costin*, *Dobrina* < n.b. *Dobrin*, *Petrina* < *Petrin*, *Tomina* < *Tomin*.

-iş-a

Ştefan Paşca îi atribuie valoare dimunutivală[2] în antroponimie (Paşca 143).

Apare atestat în cadrul numelor feminine *Oprişa* (DRH B III 84) şi *Condişa* (DOR 248). *Oprişa* poate fi derivat de la n.b. *Oprea*, n.f. *Oprea* sau interpretat ca formă moţională de la n.b. *Opriş* (DRH B III 146), *Oprişa* (DRH B I 205), nume frecvente în documentele noastre istorice. *Condişa* este o creaţie de la n.b. *Conda*, *Condea* (Pătruţ, *Onomastică* 41).

-işc-a

Creează derivate de la nume calendaristice: *Agrişca* (Costăchescu II 153) < *Agri[pina]*, *Anişca* (Paşca 160) < *Ana*, *Iulişca* (Paşca 264) < *Iulia*, *Marişca* (Paşca 276) < *Maria*. De la derivate s-au creat hipocoristicele *Grişca* (Costăchescu II 152) < *Agrişca*, *Nişca* (Paşca 160) < *Anişca*, *Lişca* (Paşca 264) < *Iulişca*. Deoarece nu am găsit până acum atestate formele feminine *Anişa* sau *Agrişa*, vom considera sufixul antroponimic *-işc-a* sufix simplu şi nu compus.

---

[1] Nu credem că are la bază vb. *muşina*, aşa cum apare în DOR, ci este un derivat din tema antroponimică *Muş-* de la care s-au format multe antroponime în perioada veche.

[2] Vezi şi consideraţiile exprimate de Elena-Camelia Zăbavă, în *Sufixele -eş şi -iş în antroponimie*, SCO, 4, 1999, p. 415-416. În opinia autoarei, valoarea diminutivală a sufixului se păstrează numai în cazul prenumelui *Opriş*, p. 416.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

-işoar-a

Creează diminutivele feminine *Anişoara* (Paşca 160) < *Ana*, *Miţişoara* (Graur 65) < *Miţi* (< *Mariţi* < *Maria*) şi *Stănişoara* (DOR 376) < *Stana*. Ca şi în cazul sufixului *-işca*, lipsa formelor *Anişa*, *Miţişa*, *Stanişa* duce la concluzia că, în antroponimie, sufixul trebuie privit ca un sufix simplu, şi nu compus.

-it-a

Sufixul apare atestat la următoarele nume: *Frenghita* (DRH B IV 188) < n.b. *Freng* (= *Frânc*, nume etnic) (DOR 277); *Marghita* (DIR A I 370) cu var. *Mărghita* (PMB 62) < *Marga* < *Margareta*; *Negoita* (DRH B XI 252), *Neguita* (DRH B XI 285, DRH B IV 306) < n.b. *Negoia* (DRH B V 356), *Negoiu* (DRH B XI 17), *Negui* (DIR B II 381) sau forme moţionale de la n.b. *Negoit* (DRH B IV 238), *Neguit* (DRH B III 101); *Negrita* (Costăchescu I 506, DRH A I 375) < n.b. *Negre*, *Negrea*, fiind singurul prenume din seria numelor formate de la numele comun *negru* care se atribuia şi femeilor.

-iţ-a / iţ-ă

Sufix diminutival productiv. Formează derivate de la:

a) nume şi hipocoristice de origine calendaristică (pentru hipocoristicele derivate indicăm în paranteză numele de bază: *Agapiţa* (Ionescu 15) < *Agapia*, *Angheliţa* (DIR A IV 234) < n.f. *Anghela* sau n.b. *Anghel*, *Aniţa* (DIR A I 542) < *Ana*, *Antoniţa* (DOR 13) < n.f. *Antona* sau n.b. *Anton*, *Catiţa* (Ionescu 143) < *Cata* (< *Caterina*), *Dochiţa* (DIR A IV 28) < *Dochia* (< *Evdochia*), *Doriţa* (DOR 159) < *Dora* (< *Teodora*), *Dumitriţa* (Paşca 228) < *Dumitra*, *Efimiţa* (DOR 52) < *Eufemia*, *Evgheniţa* (DOR 54) < *Evghenia*, *Floriţa* (DOR 58) < *Flora*, *Gaftiţa* (DOR 5) < *Gafta* (< *Agafta*), *Gheorghiţa* (DOR 65) < *Gheorghe*, *Mitriţa* (Paşca 228) < *Mitra* (< *Dumitra*), *Nastasiţa* (Ionescu 32) < *Nasta* (< *Anastasia*), *Nataliţa* (DOR 114) < *Natalia*, *Paraschiviţa* (Ionescu 308) < *Parascheva*, *Sevastiţa* (DOR 145) < *Sevastia* (< *Sevastiana*), *Tudoriţa* (DOR 159) < *Tudora*, *Zoiţa* (Paşca 352) < *Zoe*;

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

b) nume de origine slavă laică: *Dobriţa* (DRH B XI 63, 140) < n.f. *Dobra* sau n.b. *Dobre*; *Drăghiţa* (Costăchescu II 158) < n.f. *Draga*; *Rădiţa* (DOR 356) < n.f. *Rada*; *Slaviţa* (DRH B IV 353) < n.f. *Slava*; *Staniţă* (PMB 61) < n.f. *Stana*; *Voichiţa* (DRH B XI 253) < n.f. *Voica* sau n.b. *Voicu*. Toate aceste nume se găsesc şi în sârbă şi bulgară: srb. *Dobrica* (Grković RLIS 243), bg. *Добрица* (Ilcev 175); srb. *Dragica* (Grković RLIS 245), bg. *Драгица* (Ilcev 181); srb. *Radica* (Grković RLIS 296), bg. *Радица* (Ilcev 416); srb. *Slavica* (Grković RLIS 306), bg. *Славица* (Ilcev 454); srb. *Stanica* (Grković RLIS 309); bg. *Войкица* (Zaimov 76);

c) nume moderne de origine latină şi hipocoristice ale acestora: *Corneliţa* (Paşca 216) < *Cornelia*, *Toriţa* (Paşca 346) < *Tori* (< *Victoria*) *Valeriţa* (Paşca 344) < *Valeria*, *Victoriţa* (Paşca 346) < *Victoria*;

d) nume româneşti de origine laică: *Feciorița* (DIR A III 29) < n.f. *Feciora*, *Fetiţa* (DIR A I 48) < n.f. *Fata*, *Mitutiţa* (DIR A III 460) < *mitutea* (Reguş, A., Reguş, C. 107), *Opriţa* (DOR 339) < n.f. sau n.b. *Oprea*, *Soriţa* (Costăchescu I 25) cu var. *Soriţă* (DRH A III 87) < n.f. *Sora*. *Fetiţa* şi *Feciorița* pot fi raportate direct la numele comune *fecioriţă* (DERS 79) şi *fetiţă* (DLRV 100, DERS 79). Aici intră şi supranumele *Munteniţa*, Maria (DOR 329) creat de la n.b. *Muntean*, nume ce arată apartenenţa locală.

De la derivatele numelor primare s-au format o serie de hipocoristice care păstrează acest sufix prin afereză: *Achiţa* (DOR 31), *Chiţa* (DOR 31) < *Chiriahiţa* sau *Dochiţa*; *Fiţa* (DOR 150) < *Sofiţa* < *Sofia*; *Niţa* (DRH B XI 226) < *Aniţa* < *Ana*; *Siţa* (DOR 9) < *Nastasiţa*; *Tiţa* (DOR 145) < *Savastiţa*, *Vastiţa*; şi prin sincopă: *Pachiţa* (DOR 128) < *Paraschiviţa*.

Unele forme feminine ce conţin acest sufix pot fi analizate în două moduri. De exemplu, n.f. *Negoiţa* (DIR B IV 265) şi n.f. *Tomiţă* pot fi derivate de la n.b. *Negoiu*, respectiv n.b. *Toma* sau sunt perechile moţionale ale diminutivelor masculine *Negoiţă* (DRH B IV 349) şi *Tomiţă* (DOR 163).

Datorită procedeelor dese de scurtare în care sunt implicate numele derivate cu *-iţa*, sufixul în discuţie capătă funcţie antroponimică şi este folosit singur ca nume de persoană: *Iţa* (Paşca 344) < *Corneliţa*, *Floriţa*, *Valeriţa* ş.a.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

-l-a[1]

Apare la derivatul feminin *Ciurla* (DIR A IV 30) < n.f. *Ciura* sau n.b. *Ciurea*.

-n-a / n-ă

Apare la numele feminine de origine slavă din fondul antroponimic vechi: *Dragna* (Costăchescu I 538, II 480), *Dragnă* (PMB 68) < *Draga*, cf. srb. *Dragna* (Grković RLIS 245), bg. *Драгна* (Ilcev 181); *Dragaina* (Costăchescu II 183) < *Drăgae*, *Drăgaia*; *Raina* (DIR B III 283) < n.b. *Raia*, cf. bg. *Райна* (Ilcev 419), srb. *Rajna* (Grković RLIS 298); *Slavna* (Costăchescu I 329, DRH A III 524) < *Slava*, cf. srb. *Slavna* (Grković RLIS 306), bg. *Славна* (Ilcev 454). Numele care au corespondente identice în limbile slave (mai puțin *Dragaina*) este foarte probabil să fie împrumutate şi asimilate de sistemul nostru antroponimic, mai ales că derivatele formate cu acest sufix sunt mult mai numeroase în sârbă şi bulgară. Suf. *-na* este folosit şi la formarea numelui de origine calendaristică *Mihna* (DIR B VI 33) < n.b. *Mihu*, care poate fi privit şi ca perechea moțională a lui *Mihnea*.

-oai-e / -oan-e

Cel mai productiv sufix antroponimic cu care se formează supranumele andronime în secolele al XV-lea şi al XVI-lea. Creează derivate de la:

a) nume calendaristice, hipocoristice şi derivate ale acestora: *Angheloe* (DRH B XI 298) < n.b. *Anghel*; *Chiricoae* (DRH B XI 285) < n.b. *Chirică* (< *Chiriac*); *Costăchioae* (DIR B V 50) < n.b. *Costache*; *Enechioaia* (Paşca 145) < *Enache*; *Ignătoae* (DRH B V 100) < n.b. *Ignat*; *Ilioaia* (Paşca 145) < n.b. *Ilie*; *Iosifoae* (DRH B XI 259) < n.b. *Iosif*; *Lăzăroae* (DRH B XI 271) < n.b. *Lazăr*; *Lucoae*, Ana (DRH B XI 295) < n.b. *Luca*; *Oncioae* (DRH B XI 287), *Onceoae* (DIR B IV 49) < n.b. *Once* (DRH B XI 168); *Petrecoe* (DRH B XI 165), *Petricoae* (DRH B XI 404) < n.b. *Petrică*; *Petroaia* (Paşca 145) < n.b. *Petru*; *Todoaia* (DOR 158)

[1] O serie de antroponime create cu acest sufix au fost analizate de I. Pătruț (*Onomastică* 66-76).

BDD-A24318 © 2006 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

< n.b. *Toda*, *Tode* (< *Teodor*); *Tomoaia* (Paşca 154) < n.b. *Toma*; *Văsălioaia* (Paşca 145) < n.b. *Văsălie* (DOR 169);

b) nume ce au la bază teme şi nume de origine slavă: *Baioae* (DOR 187) < n.b. *Baia*; *Băncioae* (DRH B XXI 178), *Băncioaia* (Paşca 144) < n.b. *Bancea*; *Boboaia* (DOR 205) < n.b. *Bob*; *Bonoaia* (DOR 209) < n.b. *Bon(e)*; *Borcioaia*, Calea (DIR B IV 46) < n.b. *Borcea*; *Cernătoae* (DIR A I 274) < n.b. *Cernat* (DRH B I 447); *Dădoaia* (Paşca 145) < n.b. *Dadul*[1] (DRH B I 207); *Drăgoaia* (DIR B V 292) < n.b. *Drag*; *Drăguloae* (DRH B XI 38) < n.b. *Dragul*; *Goioaia*, Anghelina (DIR A III 300) < n.b. *Goia* (DRH AIII 516); *Milcoe* (DRH B IV 68) < n.b. *Milco* (DRH B IV 68); *Negoae* (DOR 332) < n.b. *Neag* (Costăchescu II 414); *Rădoaia* (Paşca 145), *Rădoe* (DIR B IV 168) < n.b. *Radu*; *Stoicioaia* (DOR 377) < n.b. *Stoicea*; *Stoicoaia* (Paşca 145) < n.b. *Stoica*; *Voicoaia* (DIR B II 56), *Voicoane* (DRH B III 108) < n.b. *Voico*;

c) nume ce au la bază teme antroponimice româneşti laice: *Alboae* (DIR B V 460) < n.b. *Albu*; *Băcioae* (DIR B VI 33) < n.b. *Baciul* < subst. *baci* (DERS 9); *Creţoae* (DIR A IV 41) < n.b. *Creţ*; *Făuroanea* (Costăchescu II 546) < n.b. *Faur* (DLRV 99); *Frăţiloae* (DRH B XI 2) < n.b. *Frăţilă*; *Furcoae* (DRH B V 165) < n.b. *Furcă* (DRH B I 230) < subst. *furcă* (DLRV 102, DERS 86); *Lăudătoe* (DRH B II 370) < n.b. *Lăudat* (DRH B I 375) < participiul pasiv *lăudat* (DLRV 115); *Micoaia* (Paşca 145) < n.b. *Micu(l)*[2]; *Moşoaia* (DOR 327) < n.b. *Moş*;

---

[1] Zaimov (p.110-111) raportează formele hipocoristice masculine *Дадо*, *Дадул*, atestate în secolul al XVI-lea la numele compus *Дадомир* pe care îl atestă abia în secolul al XVIII-lea. Ilcev îl analizează pe *Дадо* < *Дано* (< *Йордан*, *Данил*) sau *Дако* (< *Йордан*). Tot de origine calendaristică sunt considerate şi în spaţiul sârb *Dade*, *Dado* < *Damjan*, *Danilo* (Grković RLIS 71). Pentru acest nume o fost propusă şi o etimologie românească laică din ţig. *dada* „tată" (Paşca 220, *apud* A. Graur, *Bulletin Linguistique*, II, publié par A. Rosetti, Bucureşti, p. 146) şi subst. *dadă* „lele, nană", subst. care a dus şi în bulgară la crearea prin conversiune a numelui feminin *Дада* (Zaimov 110). După părerea noastră formele antroponimice ce s-au format de la această temă sunt prea numeroase şi diversificate teritorial: *Dadul* (Costăchescu II 342), *Dadul* (DIR B III 47), *Dad*, *Dadu*, *Dade* (DOR 256) pentru a putea avea la origine în toate cazurile un apelativ. Credem că este vorba de influenţa formelor slave care pot avea la bază fie numele bitematic de origine laică, fie numele calendaristice menţionate.

[2] Paşca (p. 280) îl raportează la bg. srb. *Miko*, *Mika*, opinie acceptată şi de I. Pătruţ (*Onomastică* 71), atunci când numele are funcţie de nume de botez şi nu de poreclă sau

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

Murgoaia, *Murgoane* (DRH B V 50) < n.b. *Murgu* (DERS 149); *Oglindoae* (DIR A IV 41) < n.b. *Oglindă* < subst. *oglindă* (DLRV 131–132); *Oproae* (DIR A III 152) < n.b. *Oprea*; *Ursoae* (DIR B IV 399) < n.b. *Urs*.

Formează şi supranume feminine de la nume de familie: *Botezoaia* (Graur 129) şi de la porecle: *Bândăşoaie*, *Cheloaie*, *Mătăsoaie*, *Râpoaie*[1], *Şchiopoaia* (Graur 129).

-oaica

Sufix compus ce ajută la formarea supranumelui *Bătrânoaica* (DOR 196) < n.b. *Bătrânu*. În afară de această formă antroponimică, Ion Nuță[2] înregistrează opt supranume şi porecle formate de la masculine în județul Iaşi, fără a face însă distincția între ele: *Bostănoaica* < *Bostan*, *Cerboaica* < *Cerbu*, *Cucoşoiaca* < *Cucoşu*, *Drăcoaica* < *Dracu*, *Lupoiaca* < *Lupu*, *Nemțoaica* < *Neamțu*, *Şărpoaica* < *Şărpi*, *Trifănoaica* < *Trifan*. Singurul nume din lista oferită de Nuță care nu este de origine românească laică este *Trifănoaica*, creat de la calendaristicul *Trifan*, şi singurul despre care putem spune sigur că este supranume format de la un nume de botez (nimeni nu ar fi primit drept poreclă un nume calendaristic).

Uneori numele care conțin acest sufix sunt forme moționale derivate cu suf. *-ca* de la masculinele în *-oiu*: *Vangheloaica* < n.b. *Vangheloiu* (Paşca 344).

---

supranume. *Mikul* este înregistrat ca prenume românesc în jurul anului 1318 de Ioan Bogdan, *Un hrisovul al lui Stefan Milutin*, în vol. *Scrieri alese*, ediție îngrijită, studiu introductiv şi note de G. Mihăilă, Bucureşti, 1968, p.163. Este atestat alături de *Krecul*, *Mutul*, *Oparitul* şi *Surdul* în actele sârbeşti din secolul al XIV-lea, toate numele fiind raportate la corespondentele lor româneşti (Milica Grković, *Rečnik imena banjskog, dečanskog i prizrenskog vlastelinstva u XIV veku*, Belgrad, Narodna Knjiga, 1986, p. 108, 120, 130, 140, 177). Considerăm că apariția numelui cu funcție de prenume purtat de un vlah în onomastica sud-dunăreană la o dată atât de veche ne îndreptățeşte să îl încadrăm alături de celelalte nume cu radical romanic *Albu*, *Bun*, *Bărbat* ce au în documentele noastre funcție de nume unic.

[1] O. Vințeler, *Porecle din satul Căptălan (Raionul Aiud, Regiunea Cluj)*, în CL, anul IX, nr. 1, ianuarie – iunie, 1964, p. 125.

[2] *Op. cit*, *loc. cit*.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

-oara / -oară

Sufix diminutival puțin productiv, considerat de Al. Graur identic cu suf. *-işoara* (Graur 65).

Creează derivate de la nume calendaristice: *Marioara* (Graur 67) cu var. *Mărioară* (Paşca 276) < *Maria, Vârvoară* (DOR 168) < *Vârva* < *Varvara*. Suf. *-oara* se menține şi în hip. creat prin sincopă *Mioara*[1] (< *Marioara*), care ar putea fi privit şi ca un derivat de la n.f. *Mia* (< *Maria*). În urma aferezei ajunge să fie folosit şi ca antroponim independent: *Oara* (Paşca 276) < *Marioara*.

-oasa

Sufix semnalat de I. Roşianu în Transilvania cu care se formează supranume feminine de la trei categorii de antroponime[2]:

a) porecle şi supranume masculine: *Făinoasa* < *Faina*, *Ricoasa* < *Ricu*, *Zăbăloasa* < *Zăbală*;

b) nume de familie: *Blăgoasa* < *Blaga*, *Chiriloasa* < *Chirilă*, *Florănoasa* < *Floran*, *Văncoasa* < *Vancu*;

c) de la prenume masculine: *Achimoasa* < *Achim*, *Dăvidoasa* < *David*, *Ghermănoasa* < *Gherman*, *Salicoasa* < *Salica* (< *Vasile*).

Unele forme feminine sunt formate de la masculinele în *-osu* create de la nume comune cu suf. adjectival *-os*: *Ciufoasa* < *Ciufosu* < subst. *ciuf* (Graur 130).

Aproape toate femininele în *-oasa* au perechi în *-oaie* (*Blăgoaie*, *Chiriloaie*, *Dăvidoaie*, *Florănoaie*, *Ghermănoaie*), cu puține excepții: de la *Achim* şi *Salica* nu avem *Achimoaie* şi *Salicoaie*[3].

Sufixul *-oasa* este atestat şi de Ion Nuță[4] la următoarele porecle şi supranume create de la masculine: *Bostănoasa* < *Bostan*, *Buricoasa* < *Buric*, *Ciolănoasa* < *Ciolan*, *Motănoasa* < *Motan*, *Mucoasa* < *Mucosu*.

---

[1] Al. Graur (Graur 53) menționează şi posibilitatea ca acest nume să provină de la numele comun *mioară*.

[2] Toate cele trei categorii au fost menționate de I. Roşianu în *Antroponime neoficiale din Transilvania terminate în -oasa*, CL, anul XVII, nr. 1, ianuarie-iunie, 1972, p.117-121.

[3] *Ibidem*, p.120-121.

[4] *Op. cit*., *loc. cit*.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

-ol-e / -ol-ea

Foarte frecvent în onomastica românească feminină din secolele al XV-lea şi al-XVI-lea, sufixul *-ol-e / -ol-ea* se găseşte în componenţa următoarelor nume: *Dragole* (Costăchescu II 74, DRH A III 177), *Dragolea* (PMB 61, 66) < *Draga*; *Neagole* (PMB 75, DRH B III 342), *Neagolea* (DIR B III 36, DRH B V 240) < *Neaga*; *Maicolea* (DRH A I 61, Costăchescu I 126) < *Maica* (< *Maia*). Apare şi în forma *-oli*: *Dragoli* (DRH B I 328).

-olină

Sufix atestat de Aspazia şi Corneliu Reguş (Reguş, A., Reguş, C. 108) la antroponimul feminin *Ciorciolină* (DRH A III 258) şi analizat din numele feminine *Ciorce*, *Ciorcea*, formate la rândul lor din tema *Cior-* extrasă din antroponimele masculine *Ciore, Ciora, Ciorea*. Mai serveşte şi la crearea numelui feminin *Bobolina* (DOR 205) < n.f. *Boba*.

Foarte rar în antroponimia noastră se întâlneşte şi n.f *Mirandolina* (Ionescu 283), care nu este însă o creaţie românească, ci un împrumut livresc recent (it. *Mirandolina*).

-onca

Creează numele feminine *Săronca* (DRH B XI 329) < *Sara* şi *Măronca* (DOR 103, s.v. *Marina*) < *Maria*. Nu excludem ipoteza ca formele *Sărona*, *Mărona* să se fi pierdut, dar considerăm că lipsa ambelor forme intermediare arată că este vorba de un sufix independent. Este posibil ca *-onca* să fi luat naştere din sufixul onomastic masculin *-on[ea]* (atestat la Paşca 145) şi sufixul *-ca*.

-oşa / -oşe

Serveşte la formarea hipocoristicelor *Magoşa* (DIR A II 110), *Magoşe* (DRH A III 354) < *Mag[dalena]*.

-oviţ-a / -eviţ-a

Sufix de origine slavă (Reguş, A., Reguş, C. 121) cu care se formează trei supranume feminine: *Cârjeoviţa*, Magdalina[1] (DRH B II 218) < n.b. *Cârjeu* (DRH B I 249), nume de origine românească laică creat de la

[1] Tradus în DRH *Magdalina Cârjoaia*.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

subst. *cârjă* (DERS 46); *Stepanovița*[1] (DRH B II 201) < n.b. *Stepan* (DRH B II 7), nume calendaristic; *Stroevița* (DIR B II 230) < n.b. *Stroe*, nume de origine slavă.

Cârjeovița apare în documentele Țării Româneşti şi cu suf. *-oane* (*-oaie*): *Cârjeoane* (DRH B III 238), *Cârjăoae* (DRH B IV 336).

-ş-a

Sufix foarte rar folosit la formarea numelor feminine. Apare la următoarele nume de origine slavă: *Neacşa* (PMB 63, DRH B I 375), *Neagşa* (PMB 67, Costăchescu II 152) < *Neaga*, *Niagşa* < n.f. *Niaga* (DOR 332), cf. şi bg. *Нягша* (atestat în secolul al XV-lea, Zaimov 245); *Domşa* (Reguş, A., Reguş, C. 146) < *Dom[nina]*; *Dumşa* (DRH A II 368) < n.b. *Duma*.

-ț-a

Creează hipocoristice derivate de la nume de origine calendaristică: *Lența* (Ionescu 149) < *Lena* (< *Elena*), *Lința* (Paşca 230) < *Lina* (< *Elina*), *Tațea* (PMB 73, DRH A III 338) < *Tatiana* şi derivatul *Sopțea* (DRH A II 145) < *Sofia*. Ultimele două nume se găsesc şi în inventarul de nume ucrainean (*Соңя*, *Таңя*) (Reguş, A., Reguş, C. 188, 193) de unde probabil au fost şi împrumutate.

-uc-a

Formează diminutive: *Anuca* (DOR 9) < *Ana*, *Măriuca* ((DIR A I 472) < *Maria*, *Minuca* (Paşca 281) < *Mina*, *Răduca* (DRH B XI 255) < *Rada*, *Silviuca* (Paşca 321) < *Silvia*, *Stănuca* (DOR 376) < *Stana*, *Vărvăruca* (Ionescu 62) < *Vărvara*, *Vlăduca* (DRH B XI 348) < *Vlada*.

Mai frecvente sunt hipocoristicele derivate formate cu suf. *-uc-a*: *Chivuca* (Paşca 296) < *Chiva* (< *Paraschiva*); *Frosinuca* (Paşca 231) < *Frosina* (< *Eufrosina*); *Lizuca* (Ionescu 52) < *Lizi*, *Liza* (< *Elizabeta*); *Maruca* (DOR 102) < *Mara* (< *Maria*); *Vetuca* (Paşca 230) < *Veta* (< *Elisaveta*).

[1] Tradus în DRH prin „jupanița lui Stepan”.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universității din București
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

În urma procedeelor de formare a hipocoristicelor, sufixul *-uca* devine antroponim, caz în care nu se mai poate şti de la care nume a avut loc trunchierea: *Uca* (Paşca 276) < *Măriuca*, *Linţuca* ş.a.

-ul-a / -ulă

L-am întâlnit în cazul numelor feminine *Ianulă* (DOR 83) < *Iana* şi *Marula* (DRH B XI 346) < *Maria*, unde nu am găsit forme masculine în *-ul*. *Mihula* (DOR 108) este o formă moţională de la n.b. *Mihul*.

-una

Sufix cu care se creează derivatul *Chieruna* (DOR 31) de la numele calendaristic *Chiera* (= *Chira*) şi derivatele de origine slavă *Buduna* (DOR 219) < n.b. *Budea*, *Draguna* cu var. *Drăguna* (DOR 265) < *Draga*, cf. şi srb. *Draguna* (Grković RLIS 246), bg. *Драгуна* (Ilcev 182).

-uş-a

Sufix diminutival. Creează derivate de la:

a) nume calendaristice şi hipocoristice ale acestora: *Angheluşa* (DOR 12) < n.f. *Anghela* sau n.b. *Anghel*; *Anuşa* (DRH A II 382) < *Ana*; *Ilenuşa* (Ionescu 149) < *Ileana*; *Maruşca* (PMB 63, Costăchescu I 159) < *Mara* (< *Maria*); *Mituşa* (DOR 43) < n.f. *Mită* (< *Dumitra*);

b) nume de origine slavă laică: *Dobruşe* (DIR A I 314), *Dobruşa* (DIR A III 31) < *Dobra*; *Draguşa* (DIR A I 301) < *Draga*;

c) de la nume de origine românească laică: *Ţigănuşa* (DRH B IV 216) < *Ţigana*.

De la aceste derivate se formează deseori hipocoristice de tipul *Guşa* (DIR A II 132) < *Draguşa*, *Lenuş* (Ionescu 149) < *Ilenuşa*, *Nuşa* (DRH A II 382) < *Anuşa*.

Unele dintre numele menţionate pot fi variante moţionale: *Draguşa* < *Draguş* (DOR 265), *Drăguş* (Costăchescu II 177).

-uşc-a

Sufix cu valoare diminutivală compus (*-uş* + *c-a*). Derivatele pot fi formate de la nume primare cu sufixul compus *-uşca* sau de la nume deja derivate cu sufixul *-c-a*. Acolo unde derivatele în *-uş-a* există, mult mai

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

probabilă este derivarea cu sufixul *-c-a*: *Anuşca* < *Anuşa*, nu din *Ana*, *Drăguşca* < *Draguşa*, nu din *Draga*.

Cu suf *-uşca* s-au format de la nume calendaristice următoarele derivate: *Andruşca* (Ionescu 35) < *Andra* (< *Andreea*), *Magduşca* (DIR A I 565) < *Magda*, *Mănuşca* (DIR B IV 247) < *Manea* (< *Emanuel*), *Maruşca* (PMB 63, Costăchescu I 159) cu varianta *Măruşca* (PMB 50, Costăchescu II 74) < *Maria* şi derivatul *Mierluşca* (DOR 322) creat de la numele de origine românească laică *Mierla*.

-ut-a

Cu acest sufix se formează derivatul *Neguta* (DRH B II 7) < n.f. *Neaga*.

-uț-a / -uț-ă

Sufix diminutival românesc productiv atât în onomastica veche, cât şi în cea modernă. Formează derivate de la:

a) nume primare, hipocoristice şi derivate calendaristice: *Ancuța* (DOR 9) < *Anca* (< *Ana*), *Anicuța* (Paşca 160) < *Anica* (< *Ana*), *Anuța* (Paşca 160) < *Ana*, *Călinuță* (DOR 27) < *Calina* (< *Calinichia*), *Cătuța* (Paşca 201) < *Cata* (< *Caterina*), *Chivuța* (Paşca 296) < *Chiva* (< *Paraschiva*), *Dănuța* (Ionescu 122) < *Dana*, *Docuța* (DOR 53, Ionescu 165) < *Doca* (< *Evdochia*), *Enuța* (DOR 84) < n.b. *Ene*, *Evuța* (Paşca 232) < *Eva*, *Gafiuța* (DOR 5) < *Gafia* (< *Agata*), *Ghenuța* (DOR 54) < *Ghena* (< *Evghenia*), *Ianuța* (DOR 83) < *Iana*, *Ilenuța* (Ionescu 149) < *Ileana*, *Lencuța* (DOR 50) < *Lenca* (< *Lena* < *Elena*), *Lenuța* (Paşca 230) < *Lena*, *Maricuța* (DOR 102) < *Marica*, *Mădăluța* (DOR 98) < *Mădă[lina]* (< *Magdalena*), *Măgduța* (Ionescu 258) < *Magda* (< *Magdalena*), *Măriuța* (DIR A III 108) < *Maria*, *Maruța* (DOR 102) < *Mara* (< *Maria*), *Năstacuța* (DOR 10) < *Nastaca* (< *Nasta* < *Anastasia*), *Năstuța* (DOR 10, Ionescu 32) < *Nasta*, *Netuța* (Ionescu 30) < *Neta* (< *Aneta*), *Nicuța* (Paşca 160) < *Nica* (< *Anica*), *Nişcuța* (Paşca 160) < *Nişca* (< *Anişca*), *Olguța* (Ionescu 298) < *Olga*, *Petruța* (Ionescu 317) < n.f. *Petra* sau n.b. *Petru*, *Vlăscuța* (DOR 173) < *Vlasca* (< *Vlăsia*), *Zoicuța* (DIR B IV 318) < *Zoica* (< *Zoe*);

b) de la nume laice româneşti: *Micuța* < *Mica*. Poate fi privit şi ca antroponim format prin conversiune de la dim. *micuț(ă)* (DERS 142);

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

c) de la nume de origine slavă laică: *Drăguța* (DIR A I 18) < *Draga*, *Răduța* (DRH B II 56) < *Rada*;

d) de la nume şi forme apusene moderne calendaristice: *Genuța* (Ionescu 161) < *Gena* < *Eugenia*, *Steluța* (Paşca 325) < *Stela*.

Aşa cum se poate observa, multe dintre antroponimele prezentate sunt hipocoristice derivate: *Docuța* < *Doca* (< *Evdochia*), *Genuța* < *Gena* < *Eugenia Ghenuța* < *Ghena* (< *Evghenia*), *Năstuța* < *Nasta* (< *Anastasia*), *Nicuța* < *Nica* (< *Anica*).

Suf. *-uța* se întâlneşte şi în cadrul numelor moționale (*Ionuța* < *Ionuț*, *Pătruța* < *Pătruț*) şi în cele mai multe cazuri nu se poate spune cu exactitate dacă derivarea a avut loc de la formele întregi sau de la diminutive. De la derivate, prin afereză se pot crea noi hipocoristice: *Cuța* (DOR 9, Ionescu 30) < *Ancuța*, *Anicuța*, *Nuța* (Paşca 160) < *Anuța*.

Abrevieri bibliografice

Bolocan	Gheorghe Bolocan, *Prenumele actuale – inventar şi repartiție teritorială*, în SCO, 4, 1999, p. 369-411.
Costăchescu I, II	Mihai Costăchescu, *Documentele moldoveneşti înainte de Ştefan cel Mare*, Vol. I-II, Iaşi, 1931-1932.
DERS	*Dicționarul elementelor româneşti din documentele slavo- române (1347- 1600)*, redactor responsabil Gh. Bolocan, Bucureşti, Editura Academiei, 1981.
DIR A, I, II, III, IV	*Documente privind istoria României. A. Moldova*; Veacul XVI, vol. I (1501-1550), vol. II (1551-1570), vol. III (1571-1590), vol. IV (1591-1600), Bucureşti, 1951-1954.
DIR B II, III, IV, V, VI	*Documente privind istoria României B. Țara Românească*; Veacul XVI, vol. II (1526-1570), vol. III (1551-1570), vol. IV (1571-1580), vol. V (1581-1590), vol. VI (1591-1600), Bucureşti, 1951-1954.
DLRV	G. Mihăilă, *Dicționar al limbii române vechi (sfârşitul sec. X – începutul sec. XVI)*, Bucureşti, Editura Enciclopedică Română, 1974.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universității din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

DOR	N.A. Constantinescu, *Dicţionar onomastic românesc*, Bucureşti, Editura Academiei, 1963.
DRH A I, II, III	*Documenta Romaniae Historica. A. Moldova.* Vol. I (1384-1448) întocmit de C. Cihodaru, I. Caproşu şi L. Şimanschi, 1975. Vol. II (1449-1486) întocmit de L. Şimanschi în colaborare cu Georgeta Ignat şi D. Agache, 1976. Vol. III (1487-1504) întocmit de C. Cihodaru, I. Caproşu şi N. Ciocan, 1980. Bucureşti, Editura Academiei.
DRH B I, II, III, IV, V, VI, VII, XI, XXI, XXII,	*Documenta Romaniae Historica B. Ţara Românească*. Vol.I (1247-1500) întocmit de P.P. Panaitescu şi Damaschin Mihoc, 1966. Vol.II (1501-1525) îngrijit de Ştefan Ştefănescu şi Olimpia Diaconescu, 1972. Vol.III (1526-1533) întocmit în cadrul seminarului de paleografie slavă, condus de Damaschin Mioc, 1975. Vol.IV (1536-1550) întocmit în cadrul seminarului de paleografie slavă condus de Damaschin Mioc, 1981. Vol.V (1551-1565) întocmit de Damaschin Mioc şi Marieta Adam Chiper, 1983. Vol.VI (1566-1570) îngrijit de Ştefan Ştefănescu şi Olimpia Diaconescu, 1985. Vol.VII (1571-1575) întocmit de Ştefan Ştefănescu şi Olimpia Diaconescu, 1988. Vol.XI (1593-1600) întocmit de Damaschin Mioc şi Ştefan Ştefănescu, 1975. Vol.XXI (1626-1627) întocmit de Damaschin Mioc, 1965. Vol.XXII (1628-1629) întocmit de Damaschin Mioc, 1969. Bucureşti, Editura Academiei.
Graur	Al. Graur, *Nume de persoane*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1965.
Grković RLIS	Milica Grković, *Rečnik ličnih imena kod Srba*, Belgrad, Vuk Karadžić, 1977.
Ilcev	Стефан Илчев, *Речник на личните и фамилни имена у Българите*, Българска Академия на Науките, Sofia, 1969.
Ionescu	Christian Ionescu, *Dicţionar de onomastică*, Editura Elion, 2001.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

Paşca	Ştefan Paşca, *Nume de persoane şi nume de animale în Ţara Oltului*, Bucureşti, 1936.
Pătruț, *Nume*	Ioan Pătruț, *Nume de persoane şi nume de locuri româneşti*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1984.
Pătruț, *Onomastică*	Ioan Pătruț, *Onomastică românească*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1980.
PB	Elena Linţa, *Pomelnicul de la Bisericani*, în Rsl, XIV, 1967, p. 411-454.
PMB	*Pomelnicul mânăstirei Bistriţa*, publicat de Damian P. Bogdan, Bucureşti, 1941.
Reguş, A., Reguş, C.	Aspazia Reguş, Corneliu Reguş, *Nume de femei în vechi acte istorice (sec. XIV – XVI)*, Bucureşti, Editura Mustang, 1999.
RJA	*Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*. Na svijet izdaje Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, vol. I-XXIII, 1880-1976.
Stan	Aurelia Stan, *Contribuţie la studiul prenumelor feminine din Valea Bistriţei-Bicaz*, în CL, VI, 1961, p. 383-393.
Zaimov	Йордан Заимов, *Български именник*, ediţia a III-a, Sofia, Editura Animar, 2004.

Abrevieri lexicale

Adj	adjectiv
Bg	bulgar(ă), bulgăresc
deriv.	derivat
fr.	francez, franţuzesc
hip.	hipocoristic
it.	italian(ă)
magh.	maghiar(ă)
n.b.	nume de bărbat
n.f.	nume de femeie
n.fam.	nume de familie
rom.	român(esc), română
srb.	sârb(esc), sârbă
subst.	substantiv
ucr.	ucrainean(ă)
var.	variantă
vb.	verb.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)

The derivation of feminine names in Romanian

Summary

The present article treats the process of creating new feminine anthroponymical forms through derivation in Romanian. We are submitting to analysis a number of 43 simple and compound, productive and less productive suffixes that led to the formation of many feminine names in the medieval period as well as in the modern times.

The derivatives are presented typologically according to the origin of the name from which they were created as in the example of the feminine names created with the suffix -*ina* presented as follows:

a) Christian names: *Costina* < *Costea*, *Dorina* < *Dora*;

b) names of Slavic origin: *Dobrina* < *Dobra*, *Stanina* < *Stana*;

c) names of Romanian origin: *Oprina* < *Oprea*, *Păştina* < *Paşti*, *Paştea*;

d) modern names of Latin origin: *Victorina* < *Victoria*.

BDD-A24318 © 2006 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-18 22:06:40 UTC)